

MIKKELIN VESILIIKELAITOKSEN TALOUSARVIOESITYS 2024

VESILAITOKSEN TALOUSARVIOESITYS VUODELLE 2024 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2025-2027

Mikkelin Vesilaitoksen talousarvioesitys vuodelle 2024 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma 2025-27 perustuvat Mikkelin kaupungin ja Mikkelin Vesilaitoksen strategiisiin tavoitteisiin. Talousarvion 2024 valmisteluaineiston mukaisesti liikelaitosten palvelutuotannon kehittämisessä on huomioitu kaupungin strategiset tavoitteet niiltä osin kuin liikelaitoksen toiminta vaikuttaa kaupunginvaltuustotasolle vaikuttavuuden kehittämiseen. Liikelaitoksia sitovia eräiä ovat liikeylijäämä ja korvaus peruspääomasta. Palvelutuotannossa lähtökohtana on tuottaa toiminnan ja riskien kannalta hallittavaa vesihuoltoa toiminta-alueella. Toiminnallisia sitovia tavoitteita esitetään 5 kappaletta. Vesilaitoksen strategian ohjauksessa ja raportoinnissa käytetään samaa strategiakorttia kuin peruskunnassa.

Vesilaitoksen tunnusluvut, sitovat tavoitteet, strategiakortti, henkilöstösuunnitelma ja yhteenveto investointien määrästä on esitetty oheisessa talousarvioesityksessä. Talousarvioesitys esitetään kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Eurooppalaisen ja Suomalaisen yhteiskunnan ennustettavuuden oleellinen heikentyminen sekä talouteen vaikuttavien parametrien ja niiden vaikutusten hintavaihteluiden suuruus ja frekvenssi ovat vaikuttaneet vuoden merkittävästi vuoden 2023 talousarvioon ja toteutumaan. Tällä on vaikutusta myös vuoden 2024 talousarvioon.

Vesilaitoksen talousarvioraami on päätetty kaupunginhallituksen kokouksessa 5.6.2023 § 206.

Talousarvion raami on ollut valmistelun lähtökohta, jonka lisäksi Vesilaitoksen talousarvioesityksessä on huomioitu yleisen kustannustason nousu, vedenmyynnin edelleen jatkuva alenema sekä sähkön energiahinnan aleneminen vuoteen 2023 verrattuna.

Talousarvioesityksessä toimintakatteeksi esitetään 4 366 500 euroa. Liikevaihdoksi talousarvion laadintavaiheessa muodostuu 13 288 500 euroa ja kuluiksi 8 940 000 euroa.

Kuluvan vuoden heinäkuun tilinpäätösennusteen perusteella Vesilaitoksen myyntituotot 2023 tulevat olemaan 12 500 000 euroa ja valmistus omaan käyttöön 18 000 euroa. Ennusteen mukaan Vesilaitoksen kuluiksi muodostuu 9 113 300 euroa. Toimintakatteeksi muodostuu 1 811 700 euroa.

Seuraavassa on esitetty Mikkelin Vesilaitoksen liikevaihto, käyttökustannukset ja toimintakate vuoden 2022 tilinpäätöksessä sekä vuoden 2023 talousarviossa ja 2024 talousarvioesityksessä.

(1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA esitys 2024
Toimintatuotot	12 352 884	12 292 300	13 288 500
Valm. omaan käyttöön	47 304	40 000	18 000
Toimintakulut	8 114 629	8 984 500	8 940 000
Toimintakate	4 285 559	3 978 500	4 366 500

Talousarvion 2024 perusteena on käytetty seuraavia oletuksia:

- Vedenmyynnin oletetaan alenevan vuoden 2023 tasosta. Vedenmyynnin kehitystä kuvaava arvio on Talousarvioesityksen liitteenä. Vesi- ja viemärlaitoksen tuotoiksi muodostuu 13 288 500 euroa.
- Toimintakuluiksi muodostuu 8 940 000 euroa ja toimintakatteeksi 4 366 500 euroa.
- Verkosto- ja laitosinvestointien loppusumma on 1 600 000 euroa.
- Veden ja jäteveden käyttömaksua korotetaan 5,0 %. Veden ja jäteveden arvonlisäveroton yhteishinta on 5,36 euroa/m³, alv 0%. Perusmaksuja ja taksaan sisältyviä palvelumaksua korotetaan 5 %.

Hintojen korotuksella kompensoidaan yleisen kustannustason nousua, sähkön hinnasta johtuvaan kustannusten nousua sekä veden myyntimäärän alenemisesta aiheutuva maksutulojen laskua. Pidempiaikaisena talouden tavoitteena on, että toimintakate riittää kattamaan lainojen korkomenot, poistot ja peruspääomakorvauksen. Korotus mahdollistaa pääomakulujen hoitamisen sekä vesihuollon järjestämisen kannalta tärkeiden investointihankkeiden jatkumisen suunnitelmien mukaisena. Veden käyttömaksun korotuksesta aiheutuu keskimäärin 32 euron ja perusmaksun korotuksesta 5 euron lisäys kuluttajan vuotuisen vesilaskuun.

Vesilaitosta sitovina taloudellisina tavoitteina tuloutetaan kaupungille korvausta peruspääomasta 500 000 euroa.

Investoinnit

Investointimenojen kokonaismäärä on 1 640 000 euroa. Vesilaitos saa kaupungilta vanhasta Kenkäveron jäteveden puhdistamon tontista sisäisenä tulona 40 000 € (tasearvo).

Laitosinvestointien loppusumma on 540 000 euroa. Laitosinvestoinneissa on varauduttu mm. laitosten varmuusvarastojen hankintoihin, prosessi- automaatiojärjestelmän päivitykseen sekä paineenkorotusosien ja jätevesipumppaamojen saneeraukseen.

Verkostoinvestointien loppusumma on 1 100 000 euroa. Verkostolaajennukset kohdennetaan kaupungin kanssa tehtäviin yhteishankkeisiin. Vesilaitoksen saneerauksiin kohdennetaan noin 200 000 €,

Investointeihin varattu määräraha on sitova ja sen ylittämien edellyttää kaupunginvaltuuston hyväksymisen.

Kustannuspaikkahierarkia

85 Mikkelin Vesiliikelaitos			
85 Mikkelin Vesiliikelaitos			
850 Vesiliikelaitoksen johtokunta			
850 Vesilaitos			
8500 Vesilaitos	8500	Vesimaksutuotot	
8500 Vesilaitoksen tuotot	8501	Perusmaksutuotot	
	8502	Tonttivesijohtomaksutuotot	
	8503	Tilaustöiden tuotot vesil.	
	8504	Muut tuotot vesil.	
8510 Vesilaitoksen hallinto			
8510 Vesilaitoksen hallinto	8510	Vesilaitoksen johtokunta	
	8511	Vesilaitoksen hallinto	
	8512	Vesilaitoksen kehittämismenot	
8520 Vesilaitos tuotanto			
8520 Vesilaitos tuotanto	8520	Pursialan vesilaitos	
	8521	Hanhikankaan vesilaitos	
	8522	Anttolan vesilaitos	
	8523	Hietalahden vesilaitos	
	8524	Haukivuoren vesilaitos	
	8525	Suomenniemen vesilaitos	
	8526	Ristiinan vesilaitos	
8530 Vesijohtoverkosto			
8530 Vesijohtoverkosto	8530	Vesihuollon mittarit	
	8531	Vesijohdot	
	8532	Tonttivesijohdot	
	8533	Paineenkorotusasemat	
8540 Vesilaitoksen tilaustyöt			
8540 Vesilaitoksen tilaustyöt	8540	Vesilaitoksen tilaustyöt	
860 Viemärlaitos			
8600 Viemärlaitoksen tuotot			
8600 Viemärlaitoksen tuotot	8600	Jätevesimaksutuotot	
	8601	Lietteen vastaanoton tuotot	
	8602	Tonttviemärituotot	
	8603	Tilaustöiden tuotot viemäril.	
	8604	Työkoneiden tuotot viemäril.	
	8605	Muut tuotot viemäril.	
8610 Viemärlaitoksen hallinto			
	8610	Viemärlaitoksen hallinto	
	8611	Viemärlaitoksen kehittämismenot	
8620 Viemärlaitos käyttö			
	8620	Kenkäveronniemen puhdistamo	
	8622	Anttolan puhdistamo	
	8623	Haukivuoren puhdistamo	
	8624	Suomenniemen puhdistamo	
	8625	Ristiinan puhdistamo	
	8626	Metsä-Sairilan puhdistamo	
8650 Vesistöjen hoito			
	8650	Vesistöjen hoito	
8630 Viemäriverkosto			
	8630	Pumppaamot	
	8631	Viemärit	
	8632	Työkoneet viemäril.	
	8633	Tonttviemärit	
	8634	Tulopumppaamo Kenkäveroniemi	
8640 Viemärlaitoksen tilaustyöt	8640	Viemärlaitoksen tilaustyöt	
870 Hulevesi			
8700 Huleveden tuotot			
8700 Huleveden tuotot	8700	Hulevesi	

STRATEGISTEN OSA-ALUEIDEN STRATEGIAKORTIT

Mikkelin Vesilaitos tuottaa vesihuoltopalveluja toiminta-alueillaan Mikkelin kantakaupungissa, Rantakylässä, Otavassa, Anttolassa, Hauki-
vuorella, Ristiinassa ja Suomenniemellä. Vesilaitoksen asiakkaina ovat lähes kaikki kaava-alueilla olevat kiinteistöt ja tuotantolaitokset sekä
Mikkelin alueella toimivat vesiosuuskunnat. Vesilaitoksen palvelut tuotetaan liiketaloudellisia periaatteita noudattaen. Vesilaitos hoitaa
kaikki käyttömenonsa sekä tavoitteidensa mukaiset uudis- ja korvausinvestoinnit hankkimallaan tulorahoituksella.

Palvelusuunnitelma

Liikelaitoksella on kahdeksan jäseninen johtokunta, joka ohjaa ja valvoo liikelaitoksen toimintaa sekä vastaa sen hallinnon, toiminnan sekä
sisäisen valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Vesiliikelaitoksen toiminnan painopisteet on asetettu siten että ne tukevat valtuuston
vahvistamia kaupungin strategisia tavoitteita. Kaupungin talousarviossa on asetettu vesilaitokselle toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita.

Vesiliikelaitoksen organisoinnin muotoa liikelaitoksena tai omana yhtiönä selvitetään AfRY:n tekemän yhtiöittämisselvityksen perusteella.

1. Kestävästi kehittyvä ja älykkäästi uudistuva Mikkelä

Taataan puhdas vesi ja lähiruoka sekä luonnon monimuotoisuus ja perinnebiotooppien säilymistä edistetään.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Vesistöjen vedenlaadusta huolehtiminen	Viemärlaitostoiminta lupamääräysten mu- kaista (vesihuoltopäällikkö)	Viemäriverkoston yli- vuotoja enintään 5/vuosi.
Vesihuollon toimintavarmuuden turvaaminen	Vedenjakelussa ei toimintakatkoksia	Runkovesijohtovuoto- jen lukumäärä enintään 10 kpl/vuosi
Pohjavesiriskien vähentäminen	Jätevesiverkostojen saneeraus (verkostopääl- likkö)	100 m/vuosi

Edistetään kaupungin kehittämisalustojen vaikuttavuutta ja yrittäjyyden kasvua alustoilla.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
EcoSairilan teollisuusvesiprozessi	Yhteistyö ASTO:n kanssa teollisuusvesiprozes- sin käynnistämiseksi	Toteutusvaihe käynnis- tety
Vesiosaamiskeskuksen toiminnan tukeminen	T&K ympäristö käyttö mahdollistettu operoin- tisopimuksen mukaisesti	Vesiosaamiskeskuksen toiminnassa ei häiriöitä

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Veden myynti, 1000 m ³	2472	2451	2319	2300	2300
Jäteveden laskutus, 1000 m ³	2413	2372	2234	2220	2220
Vesi- ja jätevesitaksa yht. €/m ³	4,68	4,91	5,36	5,62	5,91

Sitovat tavoitteet

Sitova tavoite	Mittari
Liikelyijäämä	-869 500 €
Korvaus peruspääomasta	500 000 €

Mikkelin Vesiliikelaitos

Tuloslaskelma

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Liikevaihto	12 306 838	12 923 000	13 287 500	13 553 250	13 959 848	14 308 844
Liiketoiminnan muut tuotot	46 046		1 000			
Valmistus omaan käyttöön	47 304	40 000	18 000	20 000	20 000	20 000
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 560 002	-3 407 600	-3 233 500	-2 830 505	-2 915 420	-3 002 883
Palvelujen ostot	-3 642 400	-3 712 900	-3 724 500	-3 636 235	-3 745 322	-3 857 682
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-1 019 017	-1 053 800	-1 132 600	-1 166 578	-1 201 575	-1 237 623
Henkilösivukulut	-306 230	-221 500	-238 000	-245 140	-252 494	-260 069
Poistot ja arvonalentumiset	-5 504 692	-5 570 000	-5 236 000	-5 400 000	-5 200 000	-5 000 000
Liiketoiminnan muut kulut	-586 981	-588 700	-611 400	-620 000	-635 000	-640 000
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-1 219 132	-1 591 500	-869 500	-325 208	30 036	330 588
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoitustuotot	6 439					
Kunnalle maksetut korkokulut	-228 000	-230 000	-632 500	-650 000	-640 000	-620 000
Muille maksetut korkokulut	-497 688	-870 000	-1 089 500	-860 000	-800 000	-770 000
Korvaus peruspääomasta	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
Muut rahoituskulut	-1 655 975	-15 000	-15 000			
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-4 094 356	-3 206 500	-3 106 500	-2 335 208	-1 909 964	-1 559 412
Satunnaiset kulut	-8 330 660					
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-12 425 016	-3 206 500	-3 106 500	-2 335 208	-1 909 964	-1 559 412
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	158 591	160 000	150 000	160 000	160 000	160 000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-12 266 425	-3 046 500	-2 956 500	-2 175 208	-1 749 964	-1 399 412

Rahoituslaskelma

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toiminnan rahavirta						
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-1 219 132	-1 591 500	-869 500	-325 208	30 036	330 588
Poistot ja arvonalentumiset	5 504 692	5 570 000	5 236 000	5 400 000	5 200 000	5 000 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 875 224	-1 615 000	-2 237 000	-2 010 000	-1 940 000	-1 890 000
Satunnaiset erät	-8 330 660					
Muut tulo-rahoituksen korjauserät	9 979 564					
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-2 268 650	-1 800 000	-1 600 000	-1 660 000	-1 480 000	-1 570 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot			40 000			
Toiminnan ja investointien rahavirta	790 590	563 500	569 500	1 404 792	1 810 036	1 870 588
Rahoituksen rahavirta						
Lainakannan muutokset	-1 666 664	-1 660 000	-1 660 000	-1 660 000	-1 660 000	-1 660 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	876 074					
Rahoituksen rahavirta	-790 590	-1 660 000	-1 660 000	-1 660 000	-1 660 000	-1 660 000
Rahavarojen muutos	0	-1 096 500	-1 090 500	-255 208	150 036	210 588

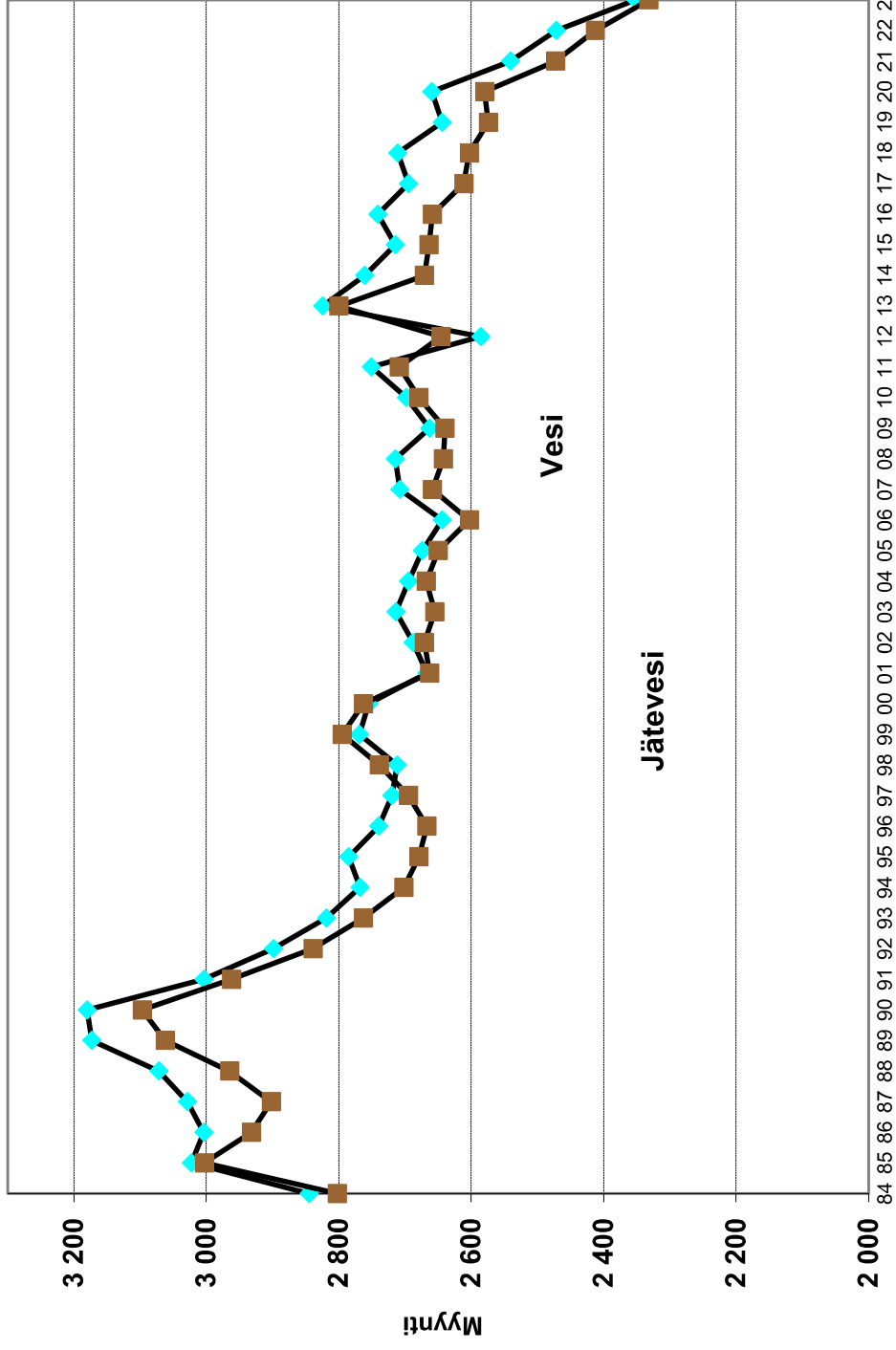
valtuustoon nähden sitovat erät

VESILIIKELAITOS – INVESTOINNIT

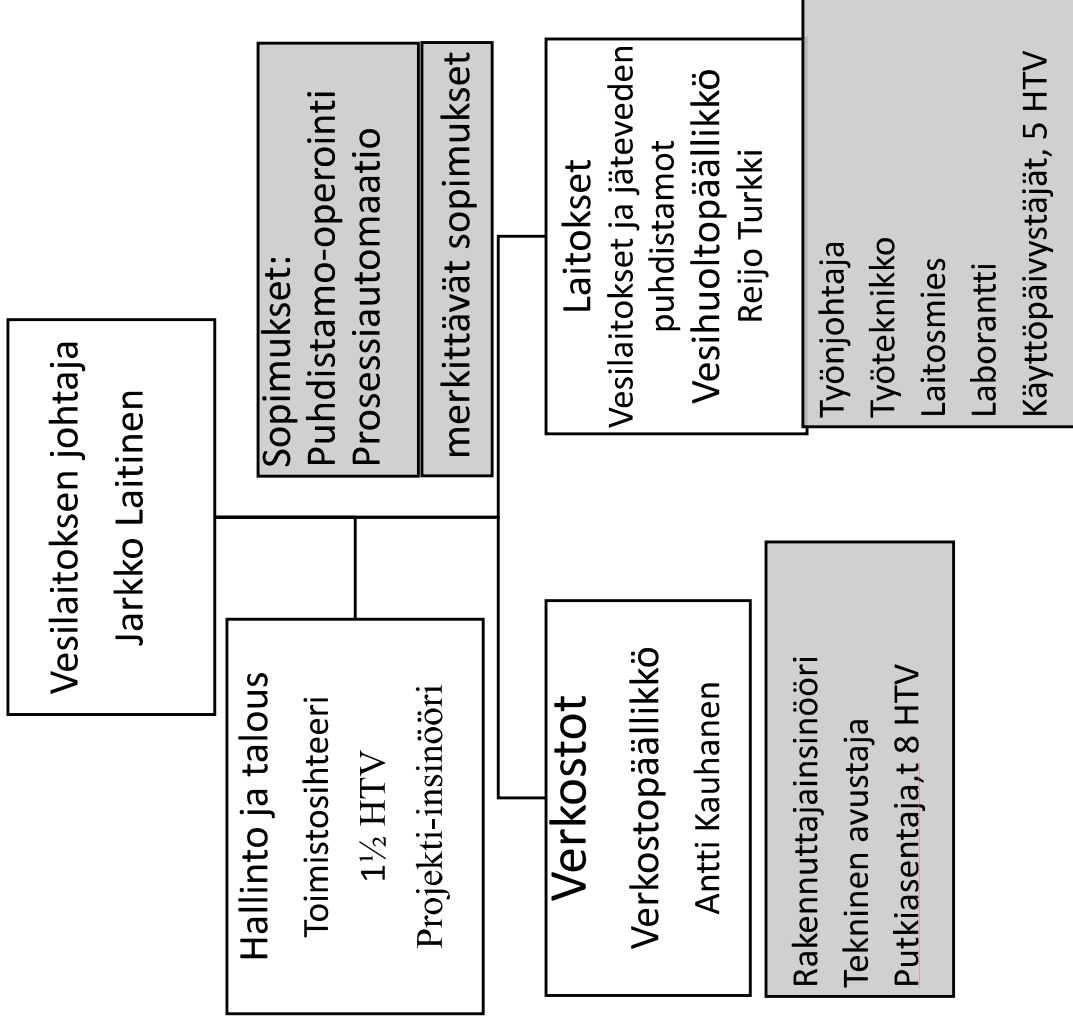
VESILAITOS tuhansina euroina	Hankkeen suuruus- luokka	Kumulatiivi nen toteuma,	TOT. 2023 (menoarvio) menot	TULOT	TA2024 menot	TULOT	TS2025 menot	TULOT	TS2026 menot	TULOT	TS2027 menot	TULOT
VESILIIKELAITOS												
Kunnallistekniikka ja laitosinvestoinnit												
TULOT						40						
MENOT												
Vesilaitokset			-80		-200		-270		-220		-250	
Jätevesipuhdistamot												
Jätevedenpuhdistamot			-200		-120		-290		-300		-300	
Anttolan siirto linja, yleissuunnitelma			-50		-50		-30					
Ristiinan jätevesipuhdistamo ja hankes			-20		-90		-90					
Metsä-Sairilan puhdistamo			-100		-80		-20		-20		-20	
Verkostot			-700		-1100		-960		-940		-1000	
MENOT			-1150		-1640		-1660		-1480		-1570	
NETTOINVESTOINTI			-1150		-1600		-1660		-1480		-1570	
VESILAITOS/INVESTOINNIT YHTEENSÄ												
TULOT						40						0
MENOT						-1640	-1660		-1480		-1570	
NETTOINVESTOINTI						-1600	-1660		-1480		-1570	

VEDEN JA JÄTEVEDEN MYYNNIN KEHITYS 1984-2022 SEKÄ ENNUSTE
2023 MIKKELIN VESILAITOS

1000 m³/v

14.9.2023

Vesilaitos

Laatijan nimi: Jarkko Laitinen

1. Toiminnan nykytila ja toimintaympäristön muutos

1.1 Henkilöstötarpeeseen vaikuttavat muutokset, jotka vaikuttavat vuosina 2024-2027

Vesilaitoksen toimintojen ja tehtävien arvioidaan pysyvän nykyisen laajuksina. Vakituisten henkilöstön määrä on vähentynyt viime vuosina lähinnä eläköitymisestä sekä työpaikkojen vaihtamisesta johtuen. Syntyntä henkilövajausta on korvattu täyttämällä avoimia tehtäviä, tekemällä määräaikaista työsopimuksia ja lisäämällä ostopalveluja. Tulevaisuuden tavoitteena vesilaitoksen omana työnä tehtäviä töitä tulee tarkastella vesilaitokselle säädettyjen asetusten ja varautumisvelvollisuuksien toteuttamisen vastuuden toteuttamisella. Ulkoistamalla ostopalveluilla ei saada vesilaitokselle kuuluvia vastuita siirrettyä.

EcoSairilan strategiseen alustaan sisältyvä sinisen talouden (BEM) tutkimus- ja koulutusympäristö edellyttää jossain määrin myös henkilöresurssien käyttöä suunnittelukauden alusta alkaen.

Määräaikaista työsopimuksista ja konsernin ulkoisista ostopalveluista saatujen kokemusten perusteella tavoitteena on saavuttaa ja vakiinnuttaa henkilöstösuunnitelmissa esitetty, kokonaistaloudellisesti edullisin vakituisten henkilöstön määrä. Eläköityvän tai vaihtuvan tuntipalkkaisen henkilöstön tehtäviin palkataan mahdollisuuksien mukaan kuukausipalkkaisia henkilöitä. Riittävällä vakituisten henkilöstön määrällä ja pitkäaikaisilla työsuhteilla turvataan laadukkaat vesihuolto- ja ostopalvelut sekä toimintojen tehokkuus ja riskittömyys myös jatkossa.

Vesilaitoksesta tehdään yhtiöittämisselvitys vuoden 2023 aikana. Mahdollisessa yhtiövaihtoehdossa Vesilaitoksen henkilöstö siirtyy perustettavaan yhtiöön kokonaisuudessaan

1.2 Ostopalvelut ja ulkoistaminen

Merkittävä osa vesilaitoksen menoista on ulkoistettuja ostopalveluja. Nykyisellä henkilöstömäärällä ollaan kriittisellä rajalla vesilaitoksen veloitteiden toteuttamisessa. Vesilaitosyhdistyksen AFRY:ltä tilaaman Suomen vesilaitosten nykytilan ja tulevaisuuden selvityksen mukaan. Mikkelin vesilaitoksen (asukasmäärästä) henkilöstömäärän tulisi olla noin 50 henkeä veloitteiden ja varautumisen näkökulmasta.

2. Tavoiteorganisaation kuvaaminen ja henkilöstöresurssit 2024-2027

Tavoiteorganisaation kuvaaminen

Vesilaitoksen henkilöstöhallinto, palkanlaskenta, taloushallinto, asiakaspalvelu, viestintä ja ICT:n tukipalvelut ostetaan kaupungin sisäisinä palveluina. Kaupunki vastaa näiden tukipalvelujen tuottamisesta ja toiminnan kehittämisestä. Vesilaitoksen henkilöstösuunnitelma perustuu tukipalvelujen osalta siihen, että hallintopalvelukeskus tuottaa tarvittavat palvelut kustannustehokkaasti nykylaajuudessaan myös jatkossa.

Vesilaitoksen sähköasennustyöt ja -tarkastukset ostetaan sisäisenä palveluna ESE -Tekniikka Oy:ltä. Sähkötoiden osana yhteistyömahdollisuuksia tullaan selvittämään edelleen.

Vesihuollon verkosto- ja laitossuunnittelu, pumppaamohuolto, prosessiautomaatiotyöt sekä rakentaminen toteutetaan pääosin ulkoisena ostopalveluna nykyisessä laajuudessa.

Vesilaitoksen oman ammatillisen osaamisen ja häiriötilannevalmiuden ylläpitämiseksi osa verkostosaneerauksista tehdään jatkossakin omana työnä. Samoin vesilaitosten ylläpitotyöt tehdään jatkossakin omana työnä suunnitellulla henkilöstömäärällä. Näissä tehtävissä avoinna oleviin ja avautuviin tehtäviin haetaan uusia työntekijöitä. Nykytilanteessa Suomen vesihuolto- ja ostopalveluilla on haasteita osaavan henkilökunnan rekrytoinnissa.

2.1 Vakituisten henkilöstömäärän kehitys vuosina 2024-2027

Vesilaitoksen vakituisten henkilöstön määrä (1.9.2023) on 22. Henkilöstösuunnitelmassa tavoitteena on ollut vakituisten henkilöstön määrä 33 ja määräaikaisten vähentäminen. Jätevesipuhdistamojen siirtyminen ulkoiseen ostopalveluun vähensi vakituisten henkilöstön määrää kolmella.

Tavoite vakituisten henkilöstön osalla on 30 henkilöä koko suunnittelukaudelle.

2.2 Määräaikaisen henkilöstömäärän kehitys vuosina 2024-2027

Vesihuoltolaitoksella ei määräaikaisia työsopimuksia 1.9.2023. Yksi määräaikainen työsopimus muutettiin toistaiseksi voimassaolevaksi työsuhteeksi keväällä 2023.

Kesäisin työllistetään teknisen alan opiskelijoita ja työharjoittelijoita. Määräaikaisen henkilöstön määräksi arvioidaan 2-3 henkilöä koko suunnittelukaudelle.

2.3 Eläkepoistuma ja sen hyödyntäminen.

Eläköitymistä odotetaan tapahtuvan suunnittelukauden puolivälistä alkaen.

2.4 Henkilöressurssien sisäiset muutokset

Vesilaitoksen työt on pääosin luokiteltu fyysisesti- ja henkisesti erittäin kuormittaviksi. Näin ollen kuntouttavan työtoiminnan henkilöille on löydettävissä vain rajallisesti soveltuvia tehtäviä. Kaupungilla ei Vesilaitoksen lisäksi juurikaan ole varsinaista tuotannollista työtä tekevää teknistä henkilöstöä. Näin olleen sisäisiä siirtoja harkittaessa on varauduttava henkilöiden uudelleen- koulutukseen.